

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії БОНДАРЕНКО Андрій Анатолійович, 1997 року народження, громадянин України, освіта вища: у 2019 р. закінчив Національний університет «Чернігівська політехніка», здобувши кваліфікацію магістра за спеціальністю «Електроніка». Фізична особа-підприємець. Аспірант кафедри менеджменту та адміністрування, Національний університет «Чернігівська політехніка». Виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Менеджмент».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Національного університету «Чернігівська політехніка» від 28 травня 2026 року № 144, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради:

- ПОПЕЛО ОЛЬГИ ВОЛОДИМИРІВНИ, доктора економічних наук, доцента, професора кафедри менеджменту та адміністрування Національного університету «Чернігівська політехніка».

Рецензентів:

- МІНІНОЇ ОКСАНИ ВАЛЕРІЙВНИ, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри економіки, обліку і оподаткування, Національного університету «Чернігівська політехніка»;
- ДЕНИСЕНКО ТЕТЯНИ МИКОЛАЇВНИ, кандидата технічних наук, доцента, доцента кафедри підприємництва і торгівлі, Національного університету «Чернігівська політехніка».

Опонентів:

- СЕРГІЄНКО ОЛЕНИ АНДРІАНІВНИ, доктора економічних наук, професора, професора кафедри підприємництва, торгівлі і логістики, Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;
- ПРОКОПИШИН ОКСАНИ СТЕПАНІВНИ, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри обліку і оподаткування, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. Гжицького.

на засіданні 29 липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент БОНДАРЕНКУ Андрію Анатолійовичу на підставі публічного захисту дисертації «Управління конкурентоспроможністю компаній в сфері електронної комерції».

Дисертацію виконано у Національному університеті «Чернігівська політехніка» Міністерство освіти і науки України, м. Чернігів.

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор, ІВАНОВА Наталія Володимирівна, завідувач кафедри підприємництва і торгівлі Національного університету «Чернігівська політехніка».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація виконана державною мовою, відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України щодо оформлення дисертації та Положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Національному університеті «Чернігівська політехніка».

Дисертаційна робота виконує актуальне наукове завдання з обґрунтування теоретичних та методичних положень щодо управління конкурентоспроможністю та поглибленні прикладних аспектів їх реалізації в діяльності компаній електронної комерції в умовах глобальної цифровізації.

Наукова новизна результатів дисертаційної роботи полягає в тому, що здобувачем:

- *вперше* розроблено AI-орієнтований організаційно-економічний механізм забезпечення конкурентоспроможності компаній у сфері електронної комерції, який передбачає виділення AI-контур як самостійного рівня підтримки та часткової автоматизації управлінських рішень, що взаємодіє з основними бізнес-процесами e-commerce компанії, а також формування модулю AI-governance як інституційного контуру контролю функціонування алгоритмічних систем;

удосконалено:

- структурно-системний підхід до визначення сутності конкурентоспроможності підприємства електронної комерції, який розглядає конкурентоспроможність як інтегральну здатність суб'єкта господарювання своєчасно і результативно трансформувати ресурсний потенціал у цифрову цінність, персоналізований клієнтський досвід, довіру, інновації та масштабовану бізнес-модель, що забезпечує досягнення, утримання і посилення конкурентних позицій у високодинамічному цифровому середовищі;

- науковий підхід до систематизації та ідентифікації детермінант і видів конкурентних переваг компаній у цифровій економіці, які згруповані у технологічні, аналітико-інформаційні, бізнес-модельні, клієнторієнтовані диджитал-сервісні, організаційно-динамічні, мережево-екосистемні та довірчо-інституційні переваги. Запропонований підхід враховує специфіку електронної комерції як цифрово-платформенного середовища, а також тенденцій глобальної цифровізації;

- теоретико-прикладні положення розуміння цифрової довіри як фактора конкурентоспроможності підприємств електронної комерції, що визначає її як стратегічний нематеріальний актив, керовану здатність і процесний механізм формування лояльності, зниження транзакційних витрат, підвищення конверсії та зміцнення конкурентних позицій;

- методичний підхід до стратегічної діагностики конкурентоспроможності e-commerce компаній, який передбачає формування системи показників за шістьма функціонально-стратегічними блоками (ринково-конкурентним, клієнтським, цифрово-технологічним, операційно-логістичним, інноваційно-адаптаційним та блоком цифрової довіри й стійкості) та дає можливість не лише ранжувати компанії, а й виявляти стратегічні розриви між окремими блоками розвитку;

набули подальшого розвитку:

- теоретичні положення щодо електронної комерції як економічної категорії, які поглиблено через поєднання семантичного, функціонального, процесного та системного підходів до її розуміння. Електронну комерцію запропоновано розглядати не лише як акт купівлі-продажу через електронно-комунікаційні засоби, а як комплекс взаємопов'язаних дій, операцій, суб'єктів, мереж і бізнес-процесів, що забезпечують створення, передавання та реалізацію цінності в цифровому середовищі;

- наукові підходи до ідентифікації сучасних форм розвитку електронної комерції, зокрема D2C, соціальної комерції, платформених, маркетплейсових та омніканальних моделей. Подальшого розвитку набуло положення про те, що сучасна електронна комерція наразі набуває ознак екосистеми, що формується у взаємодії виробників, продавців, споживачів, логістичних операторів, фінансових сервісів, соціальних платформ і цифрових посередників;

- аналітичні положення щодо оцінювання стану та тенденцій розвитку ринку електронної комерції України, які поглиблено з урахуванням особливостей цифрових ринків

через поєднання аналізу ринкових масштабів, інтернет-проникнення, логістичної інфраструктури, онлайн-платежів, структури провідних учасників, концентрації ринку, цифрової поведінки споживачів і бар'єрів розвитку. Дослідження виявило як загальні бар'єри формування конкурентних переваг (структурна асиметрія ринку, недосконалість інституційного середовища, логістично-операційні та фінансово-інвестиційні обмеження), так і специфічні (обмежений доступ до якісної цифрової аудиторії, недостатній рівень цифрової довіри, кадрово-компетентнісний дефіцит);

– науково-прикладний підхід до вибору конкурентної стратегії e-commerce компанії, який розвинуто через побудову двовимірної матриці за критеріями рівня інтегральної конкурентоспроможності компанії та рівня привабливості можливостей глобальної цифровізації ринку;

– наукові положення щодо AI-трансформації з подальшим переходом до автономної e-commerce як перспективної моделі стратегічного розвитку компаній електронної комерції, які поглиблено через обґрунтування функціоналу AI-контур, AI-governance, AI-агентів, прогнозової аналітики, персоналізованих рекомендацій, динамічного ціноутворення, автоматизації маркетингу, оптимізації логістики та інтелектуального управління клієнтським досвідом. У даному дослідженні автономну e-commerce запропоновано трактувати як якісно новий рівень цифрової зрілості компанії, за якого частина управлінських, маркетингових, операційних і сервісних функцій делегується інтелектуальним алгоритмічним системам за умови збереження AI-governance, етичного контролю, кібербезпеки та цифрової довіри.

Здобувач має 12 наукових праць, серед яких: 1 стаття в іноземному науковому виданні, що входить до міжнародної наукометричної бази Web of Science; 5 статей у наукових фахових виданнях України, що входять до міжнародних наукометричних баз даних; 6 праць апробаційного характеру, у тому числі:

1. Ivanova, N., Krylov D., Ivanets, S., Kharchenko, Y., Povna, S., & Bondarenko, A. (2024) Digital Technologies and Project Management as the Basis of Competitiveness of the Distance Business Education. *Revista De La Universidad Del Zulia*, 15(42), 466-490.

2. Іванова Н., Бондаренко А. Інноваційні підходи до управління конкурентоспроможністю торговельних підприємств у сфері e-commerce. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. №3(35). 71-81. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-3\(35\)-71-81](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-3(35)-71-81).

3. Холявко Н. І., Кононенко С. О., Бондаренко А. А. Роль технології штучного інтелекту для здійснення пруденційного нагляду за діяльністю кредитних установ. *Проблеми економіки*. 2024. №3. С. 276–282. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-3-276-282>.

4. Повна С. В., Бондаренко А. А. Електронна комерція як інструмент подолання системних криз розвитку підприємств у сучасних умовах господарювання. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2024. № 3(39) С. 109–120. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-3\(39\)-109-120](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-3(39)-109-120).

5. Холявко Н. І., Бондаренко А. А. Штучний інтелект у діяльності НБУ при здійсненні пруденційного нагляду в умовах макроекономічної нестабільності. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2025. №3(43). С. 299-309. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-3\(43\)-299-309](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-3(43)-299-309).

6. Іванова Н., Бондаренко А. Роль інфраструктури ринку фінансових послуг у формуванні цифрової довіри як фактора конкурентоспроможності підприємств електронної комерції. *Проблеми і перспективи економіки та управління*, 2026, №1(45), 247-257. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2026-1\(45\)-247-257](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2026-1(45)-247-257).

У дискусії взяли участь голова, рецензенти та опоненти:

ПОПЕЛО ОЛЬГА ВОЛОДИМИРІВНА, голова разової спеціалізованої вченої ради, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту та адміністрування Національного університету «Чернігівська політехніка». Оцінка позитивна, без зауважень.

МІНІНА ОКСАНА ВАЛЕРІЙВНА, рецензент, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування Національного університету «Чернігівська політехніка». Оцінка позитивна, без зауважень.

ДЕНИСЕНКО ТЕТЯНА МИКОЛАЇВНА, рецензент, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і торгівлі Національного університету «Чернігівська політехніка». Оцінка позитивна, без зауважень.

СЕРГІЄНКО ОЛЕНА АНДРІАНІВНА, опонент, доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва, торгівлі і логістики Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Оцінка позитивна, без зауважень.

ПРОКОПИШИН ОКСАНА СТЕПАНІВНА, опонент, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. Гжицького. Оцінка позитивна, без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради.

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує БОНДАРЕНКУ Андрію Анатолійовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Ольга ПОПЕЛО

Попело О.
Засвідчую
Відділ кадрів
09 *2026 р.*